

STICHTING ALGEMEEN-NEDERLANDS CONGRES, vereniging zonder winstoogmerk opgericht op 24 november 1978 en vanaf 1983 ook een stichting naar Nederlands recht.

Het **Algemeen-Nederlands Congres (ANC)** is een samenwerkingsverband van ongeveer 200 verenigingen, universiteiten en instellingen uit Nederland, Vlaanderen en Frans-Vlaanderen. Het ANC overkoepelt werkgroepen over allerlei vormen van Vlaams-Nederlandse samenwerking. Deze werkgroepen maken studies, organiseren colloquia en brengen om de vijf jaar gezamenlijk verslag uit op het Algemeen-Nederlands Congres, een nieuwe benaming voor de sinds 1849 bestaande Nederlandse Congressen.

Vanaf 1949, en vanaf 1963 in samenwerking met een twintigtal andere verenigingen, organiseert het **Algemeen-Nederlands Verbond (ANV)** de Nederlandse Congressen. Binnen het ANV werd vanaf 1977 gepleit voor het organiseren van een Algemeen-Nederlands Congres, dat de afsluiting zou vormen van de denkbeelden van de verschillende ANV-werkgroepen. Andere achtergronden voor een gewijzigde opzet van de Nederlandse Congres-

sen vormden de totstandkoming van de culturele autonomie in Vlaanderen, het sluiten van het Taal-unieverdrag (**Nederlandse Taalunie**), waarmee integratie op het gebied van Nederlandse taal en letteren werd bewerkstelligd, en onvrede over het uitblijven van integratie op andere terreinen dan de taal. Om dit integratiestreven een permanent steunpunt te geven werd in 1978 het Algemeen-Nederlands Congres vzw opgericht. Voorzitter werd **Hendrik Fayat**. Er waren aanvankelijk sterke banden tussen ANC en ANV. Het ANC publiceerde in het ANV-tijdschrift *Neerlandia* en het ANV stelde geld ter beschikking om het ANC op gang te helpen. Toch betrof het twee onafhankelijke organisaties, die elk hun eigen werkterrein moesten afbakenen. Dit leidde uiteindelijk eind 1989 tot een verbreken van de institutionele en financiële banden tussen ANV en ANC.

Het ANC nodigde andere verenigingen uit lid te worden. Tot de eerste leden behoorden **Stichting Ons Erfdeel**, **Orde van den Prince** en het Genootschap Onze Taal. Momenteel overkoepelt het ANC ongeveer 200 verenigingen en instellingen. Deze verenigingen bundelen hun krachten in de werkgroepen betreffende toerisme, de Franse Nederlanden, volkscultuur, cultureel erfgoed, volkswikkeling, migrantenbeleid, buitenlands beleid, geneeskunde, grensverkeer, boeken, media, onderwijs, universiteit en wetenschap en leefmilieu. Zij verzorgen rapporten over thema's op hun werkterrein, ontplooiën allerlei particuliere samenwerkingsactiviteiten en doen aanbevelingen aan de regeringen voor verbetering van de Vlaams-Nederlandse samenwerking. Belangrijke dossiers waren een voorstel voor een Nederlands-Vlaams centrum voor Europa in Brussel (1992) en een onderzoek naar grensoverschrijdend openbaar vervoer (1993). Voorzitter van het ANC is sinds 1992 J. Baartmans-van den Boogaart.

Eens per vijf jaar rapporteren de werkgroepen op het Algemeen-Nederlands Congres. Het eerste Congres in deze vorm was het 38ste, gehouden in Brussel. De volgende congressen waren: 39ste te Amsterdam (1986), 40ste te Brussel (1990), thema: Nederland en Vlaanderen samen in Europa, 41ste te Den Bosch (1994), thema: Nederland-Vlaanderen, (Grens)regio in Europa. Tussentijds informeert het ANC zijn leden met een *Nieuwsbrief* die van 1978 tot 1990 samen met *Neerlandia* verscheen en daarna als zelfstandig orgaan. Sedert maart 1995 verschijnen *Nieuwsbrief* en de periodiek *Buren* (1992-1994) als *Nieuwsbrief/Buren*.

Het ANC reikt een ANC-penning uit aan personen of instellingen die zich verdienstelijk maken op het vlak van de Vlaams-Nederlandse samenwerking.

WERKEN: ANC *Nieuwsbrief* (1980-); – Noord-Zuid Ontmoetingen, 1986; – Nederland-Vlaanderen 1985-1990, 1990, – Nederland-Vlaanderen 1990-1994, 1994; – *Handelingen van het Algemeen-Nederlands Congres*; – *Algemeen Nederlands Archief. Studies en Documenten van het Algemeen-Nederlands Congres* (1980-).

LITERATUUR: P. van Hees en H. de Schepper (red.), *Tussen cultuur en politiek. Het Algemeen-Nederlands Verbond 1895-1995*, 1995.

IRIS STEEN